

Příloha 1 -

Otázky k první části (obecné teorii) státní doktorské zkoušky v rámci DSP Etnologie:

1. Antropologie - vymezení, geneze pojmu, základní členění. Historický vývoj antropologie na evropském kontinentu a v anglosaském světě.
2. Wallersteinova teorie světového systému, historické předpoklady vzniku antropologického myšlení. Prolomení izolacionismu Západu ve středověku.
3. Dobyť Nového světa, vize "ušlechtilého divocha", spor ve Valladolidu. Komparativní přehled koloniální politiky západních mocností v raném novověku.
4. Biblická antropologie. Giambattista Vico. Antropologické myšlení v údobí osvícenství a romantismu (Montesquieu, Rousseau, Herder).
5. Sociální evolucionismus devatenáctého století a jeho ohlas v soudobé antropologické teorii (McLannan, Maine, Lubbock, Tylor, Morgan, Frazer, Marett, Westermarck). Darwinismus, lamarkismus, unilineární a multilineární evolucionismus, porovnání klasického evolucionismu a neoevolucionismu.
6. Vznik a rozvoj rasové teorie. Arthur de Gobineau a jeho následovníci. Indoeuropeistika a vývoj jazykovědy v devatenáctém a dvacátém století.
7. Difuzionismus v Německu a Velké Británii, přehled základních škol.
8. Francouzská sociologické škola (Comte, Durkheim, Mauss).
9. Franz Boas - zakladatel moderní americké kulturní antropologie, život, dílo a polemiky, historický partikularismus.
10. Americký konfiguracionismus, představitelé a teorie.
11. Funkcionalistická škola (B.K.Malinowski, A.R.Radcliffe-Brown, E.E.Evans-Pritchard).
12. Margaret Meadová a spor sociálního a biologického determinismu, sociobiologie.
13. Strukturalismus v jazykovědě a antropologii (Ferdinand de Saussure, Pražský lingvistický kroužek, Claude Lévi-Strauss).
14. Sapirova a Whorfova teorie, základy lingvistické antropologie, lingvistický a kulturní relativismus.
15. Symbolická antropologie a kognitivní antropologie (teorie znaku, Mary Douglasová, Victor Turner, Clifford Geertz).

Literatura:

- Augé, Marc (1999): Antropologie současných světů. Brno: Atlantis.
- Balandier, Georges (2000): Politická antropologie. Praha: Dauphin.
- Barfield, Thomas (ed.) (1998): The Dictionary of Anthropology. Oxford: Blackwell Publishers.
- Benedictová, Ruth (1999): Kulturní vzorce. Praha: Argo.
- Budil, Ivo T. (1998): Mýtus, jazyk a kulturní antropologie. Praha: Triton.
- Budil, Ivo T. (2001): Za obzor Západu. Proměny antropologického myšlení od Isidora ze Sevilly po Franze Boase. Praha: Triton.
- Budil, Ivo T. (2002): Od prvotního jazyka k rase. Praha: Academia.
- Copans, Jean (2001): Základy antropologie a etnologie. Praha: Portál.
- Frazer, James George (1977): Zlatá ratolest. Praha: Academia.
- Freud, Sigmund (1991): Totem a tabu. Praha: Práh.
- Geertz, Clifford (2000): Interpretace kultur. Praha: Sociologické nakladatelství.
- Gellner, Ernest (1999): Rozum a kultura. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury.
- Gennep, van Arnold (1996): Přejímací rituály. Systematické studium rituálů. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Ginzburg, Carlo (2000): Sýr a červi. Praha: Argo.
- Hawkes, Terence (1999): Strukturalismus a sémiotika. Brno: Host.
- Huntington, Samuel P. (2001): Sřet civilizací, Boj kultur a proměna světového řádu. Praha: Rybka Publishers.
- Ingold, Tim (1998): Companion Encyclopedia of Anthropology. London, New York: Routledge.
- Kepel, Gilles (1996): Boží pomsta, Křesťané, židé a muslimové znovu dobývají svět, Brno: Atlantis.
- Layton, Robert (1997): An introduction to theory in anthropology. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lévi-Strauss, Claude (1967): Smutné tropy. Praha: Odeon.
- Lévi-Strauss, Claude (1995): Příběh Rysa. Praha: Český spisovatel.
- Lévi-Strauss, Claude (1996): Myšlení přírodních národů. Praha: Dauphin.
- Lévi-Strauss, Claude (1999): Rasa a dějiny. Praha: Atlantis.
- Lévi-Strauss, Claude (2001): Totemismus dnes. Praha: Dauphin.
- Lévy-Bruhl, Lucien (1999): Myšlení člověka primitivního. Praha: Argo.
- Mauss, Marcel (1999): Esej o daru, podobě a důvodech směny v archaických společnostech. Praha: Sociologické nakladatelství.
- Murphy, Robert (1998): Úvod do kulturní a sociální antropologie. Praha: Slon.
- Pospíšil, Leopold (1997): Etnologie práva. Praha: Nakladatelství Set out.
- Soukup, Václav (1993): Dějiny sociální a kulturní antropologie. Praha: Univerzita Karlova.
- Soukup, Václav (2000): Přehled antropologických teorií kultury. Praha: Portál.
- Sowell, Thomas (1998): Conquests and Cultures. New York: Basic Books.
- Todorov, Tzvetan (1996): Dobyání Ameriky. Problém druhého. Praha: Mladá fronta.
- Wilson, Edward O. (1993): O lidské přirozenosti. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Wolf, Josef (1971): Kulturní a sociální antropologie. Praha: Svoboda.